II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 24ης Απριλίου 1991

σχετικά με την ενίσχυση που χορηγεί η ιταλική κυβέρνηση στη δασοκομία και στους κλάδους του χαρτοπολτού, του χαρτιού και του χαρτονιού, μέσω επιβολής εισφορών στο χαρτί, το χαρτόνι και την κυτταρίνη

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(92/129/ΕΟΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Αφού κάλεσε, σύμφωνα με το ανωτέρο άρθρο, τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας ότι:

I

Ο Ente nazionale per la cellulosa e per la carta (ENCC) είναι ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου στο οποίο συμμετέχουν όλοι οι παραγωγοί χαρτιού και κυτταρίνης καθώς και οι επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν κυτταρίνη στην Ιταλία. Ιδρύθηκε με το νόμο αριθ. 1453 της 13ης Ιουνίου 1935.

Ο ENCC έχει, σύμφωνα με το καταστατικό του, σαν σκοπό την προώθηση της ανάπτυξης της παραγωγής κυτταρίνης στην Ιταλία, τη διευκόλυνση της παραγωγής και χρήσης εγχώριων πρώτων υλών για την παραγωγή κυτταρίνης, την οργάνωση της παραγωγής και πώλησης χαρτιού τη συγκέντρωση και παροχή πληροφοριών σχετικά με την παραγωγή κυτταρίνης και χαρτιού. Επίσης, η ENCC παρέχει ενισχύσεις στους εκδότες, και ιδίως στον τύπο, οι οποίες συνδέονται —κυρίως— με την παραγωγή δημοσιογραφικού χάρτη.

Οι δραστηριότητες του ENCC χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω εισφορών που επιβάλλονται στην κυτταρίνη εγχώριας παραγωγής και σε ορισμένες κατηγορίες χαρτιού και χαρτονιού, καθώς και σε παρόμοια εισαγόμενα προϊόντα, και εν μέρει μέσω χρηματοδοτήσεων απευθείας από την ιταλική κυβέρνηση, οι οποίες προορίζονται για τους εκδότες.

Οι όροι χορήγησης των ενισχύσεων μέσω του ENCC έχουν αλλάξει επανειλημμένα. Η Επιτροπή δέχθηκε τις τροποποιήσεις αυτές αφού διαπίστωσε ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά.

Έτσι, το Νοέμβριο 1974, η Επιτροπή περάτωσε τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ σχετικά με τις παρεμβάσεις του ENCC, αφού έλαβε από την ιταλική κυβέρνηση τη διαβεβαίωση ότι η ενίσχυση στους καταναλωτές ιταλικού δημοσιογραφικού χάρτου καθώς και δημοσιογραφικού χάρτου εισαγόμενου από τον ENCC θα χορηγηθεί και στους εκδότες που εισάγουν δημοσιογραφικό χάρτη απευθείας από άλλα κράτη μέλη· η ιταλική κυβέρνηση διαβεβαίωσε, εξάλλου, ότι δεν θα χορηγηθεί καμία ενίσχυση για τις εκδόσεις σε άλλες γλώσσες πλην της ιταλικής, εφόσον προορίζονται για εξαγωγή και ότι η έρευνα στον τομέα της χαρτοποιίας δεν θα χρηματοδοτείται πλέον με το προϊόν της εισφοράς επί των εισαγωγών από άλλα κράτη μέλη. Στην επιστολή της προς την ιταλική κυβέρνηση της 20ής Νοεμβρίου 1974, η Επιτροπή ανάφερε ότι με τις τροποποιήσεις αυτές η ενίσχυση είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της συνθήκης περί κρατικών ενισχύσεων.

Στις 16 Ιουνίου 1976 η Επιτροπή έλαβε την απόφαση 76/574/ΕΟΚ [1] σχετικά με το νέο σύστημα ενισχύσεων προς τον τύπο (νόμος αριθ. 172 της 6ης Ιουνίου 1975), ζητώντας από την ιταλική κυβέρνηση να καταστήσει γνωστό ότι οι ενισχύσεις αυτές χορηγούνται ανεξάρτητα από το αν το χαρτί αγοράζεται από τον ENCC ή εισάγεται απευθείας.

Το Νοέμβριο του 1983 η Επιτροπή αποφάσισε να περατώσει τη διαδικασία του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης

[1] ΕΕ αριθ. L 185 της 9. 7. 1976, σ. 32.

την οποία είχε κινήσει τον Απρίλιο του 1982 σχετικά με ένα ακόμη νέο σχέδιο ενισχύσεων υπέρ των εκδοτών οι οποίες χορηγούντο μέσω του ENCC (νόμος αριθ. 416 της 5ης Αυγούστου 1981). Η διαδικασία περατώθηκε μετά από δήλωση της ιταλικής κυβέρνησης ότι στο νόμο δεν έχουν περιληφθεί μέτρα για την ενίσχυση της παραγωγής δημοσιογραφικού χάρτου στην νότια Ιταλία και ότι οι ενισχύσεις υπέρ των πολιτιστικών εκδόσεων υπόκεινται σε περιορισμούς. Αυτό θα απέτρεπε οποιαδήποτε αλλοίωση των όρων των συναλλαγών στην Κοινότητα σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον.

Στις 3 Μαΐου 1989 η Επιτροπή έλαβε την απόφαση 90/215/ΕΟΚ [1] σχετικά με τις ενισχύσεις που χορηγούσε η ιταλική κυβέρνηση στη βιομηχανία δημοσιογραφικού χάρτου συνεπεία κατάχρησης των παρεμβάσεων του ENCC. Στην απόφασή της η Επιτροπή ζήτησε άμεση κατάργηση της ενίσχυσης αυτής. Η απόφαση κοινοποιήθηκε στην ιταλική κυβέρνηση με επιστολή της 7ης Ιουνίου 1989.

Οι δραστηριότητες του ENCC έχουν προκαλέσει αρκετές προσφυγές οι οποίες επέτρεψαν στο Δικαστήριο να αποφανθεί σχετικά με το κατά πόσο συμβιβάζονται με την κοινή αγορά οι διάφοροι όροι άσκησης των δραστηριοτήτων αυτών: Βλέπε απόφαση της 19ης Ιουνίου 1973 στην υπόθεση 77/72 (Capolongo) [2], απόφαση της 18ης Ιουνίου 1975 στην υπόθεση 94/74 (IGAV) [3] και απόφαση της 22ας Μαρτίου 1977 στην υπόθεση 74/76 (Iannelli και Volpi) [4].

II

Όταν η Επιτροπή διενεργούσε έρευνα για την κατάχρηση των παρεμβάσεων του ENCC, η οποία κατέληξε στην απόφαση 90/215/ΕΟΚ, ζήτησε πληροφορίες και για τις εισφορές που επιβάλλονται στην κυτταρίνη, το χαρτί και το χαρτόνι καθώς και για τη χρήση του προϊόντος των εισφορών αυτών από τον ENCC με επιστολή της 7ης Ιουλίου 1988.

Η ιταλική κυβέρνηση υπέβαλε τις πληροφορίες αυτές στην Επιτροπή με επιστολή της 24ης Νοεμβρίου 1988. Με βάση τις πληροφορίες αυτές, η Επιτροπή έκρινε ότι οι ενισχύσεις προς την δασοπονία και τους κλάδους του χαρτοπολτού, του χαρτιού και χαρτονιού καθώς και τα μέτρα για την προώθηση ορισμένων δραστηριοτήτων στον τομέα της ξυλείας θα μπορούσαν να υπαχθούν στις εξαιρέσεις που προβλέπει το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της συνθήκης, εάν οι εισφορές με τις οποίες χρηματοδοτείται η ενίσχυση δεν επιβάλλονται και στις εισαγωγές από άλλα κράτη μέλη. Το γεγονός αυτό δημιουργεί ένα πρόσθετο και μη αναγκαίο προστατευτικό αποτέλεσμα, λόγω του οποίου η ενίσχυση καθίσταται ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά. Η Επιτροπή επεσήμανε ακόμη ότι η κυτταρίνη, το χαρτί και το χαρτόνι που προορίζονται για εξαγωγή εξαιρούνται από την εισφορά· κατά την εξαγωγή προϊόντων χαρτιού, η εισφορά που καταβλήθηκε για τις πρώτες ύλες τους επιστρέφεται. Η Επιτροπή έκρινε ότι οι εν λόγω απαλλαγές και επιστροφές αποτελούν ενίσχυση παραγωγής για τους εξαγωγείς, η οποία είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

Με επιστολή της 14ης Μαρτίου 1990, η Επιτροπή πρότεινε στην ιταλική κυβέρνηση τη λήψη των ακόλουθων μέτρων που θεωρήθηκαν κατάλληλα κατά την έννοια του άρθρου 93 παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΟΚ:

— στα εμπορεύματα που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη να μην επιβάλλονται πλέον οι εισφορές με τις οποίες χρηματοδοτούνται οι δραστηριότητες του ENCC,

— να μην χορηγείται καμία ενίσχυση στην ιταλική βιομηχανία κυτταρίνης, χαρτιού και χαρτονιού υπό μορφή απαλλαγής από την εισφορά για εξαγωγές σε άλλα κράτη μέλη κυτταρίνης, χαρτιού και χαρτονιού και υπό μορφή επιστροφών για εξαγωγές προϊόντων χαρτιού σε άλλα κράτη μέλη.

Στην επιστολή αυτή η Επιτροπή τόνιζε επίσης ότι η θέση της σχετικά με τις ιταλικές ενισχύσεις και εισφορές ήταν ταυτόσημη με εκείνη την οποία είχε λάβει προηγουμένως σχετικά με τις γαλλικές ενισχύσεις που χρηματοδοτήθηκαν μέσω εισφορών εξομοιούμενων προς φόρους στους τομείς του χαρτιού, της μεταλλουργίας και των μηχανών.

Η ιταλική κυβέρνηση απάντησε στην πρόταση της Επιτροπής με επιστολή της 15ης Ιουνίου 1990, στην οποία προέβαλε διάφορα επιχειρήματα και παρατηρήσεις νομικού και οικονομικού περιεχομένου για τη μη εφαρμογή των μέτρων που είχε προτείνει η Επιτροπή.

Η Επιτροπή δεν πείστηκε από τα επιχειρήματα της ιταλικής κυβέρνησης. Διατήρησε την άποψή της ότι η ενίσχυση που χορηγήθηκε στην ιταλική βιομηχανία κυτταρίνης, χαρτιού και χαρτονιού υπό μορφή απαλλαγής από την εισφορά για εξαγωγές σε άλλα κράτη μέλη της κυτταρίνης, του χαρτιού και του χαρτονιού καθώς και υπό μορφή επιστροφών για εξαγωγές προϊόντων χαρτιού σε άλλα κράτη μέλη είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά. Η Επιτροπή επίσης διατήρησε την άποψή της ότι οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από τον ENCC, και οι οποίες χρηματοδοτήθηκαν εν μέρει μέσω εισφορών επί των εμπορευμάτων που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη, είναι για το λόγο αυτό ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά. Η Επιτροπή, ως εκ τούτου, αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ. Η ιταλική κυβέρνηση ενημερώθηκε για την απόφαση αυτή με επιστολή της 16ης Οκτωβρίου 1990 και κλήθηκε να υποβάλει τις παρατηρήσεις της [5].

[1] ΕΕ αριθ. L 114 της 5. 5. 1990, σ. 25.
[2] Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1973, σ. 611.
[3] Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1975, σ. 699.
[4] Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1977, σ. 557.

[5] Η διαδικασία αυτή δεν αφορά τις εξαιρετικές παρεμβάσεις του ENCC υπέρ μιας μεμονωμένης επιχείρησης της Nuova Cartiera di Arbatax, η οποία αποτελεί αντικείμενο χωριστής έρευνας.

Η ιταλική κυβέρνηση υπέβαλε τις παρατηρήσεις της στα πλαίσια της διαδικασίας αυτής, με τέλεξ, στις 21 Νοεμβρίου 1990 και στις 14 Ιανουαρίου 1991 και με επιστολές της 8ης Φεβρουαρίου 1991 και 13ης Απριλίου 1991. Το θέμα συζητήθηκε επίσης σε διμερείς συναντήσεις στις 26 Νοεμβρίου 1990 και στις 17 Φεβρουαρίου 1991.

Η ιταλική κυβέρνηση δεν αμφισβήτησε την εκτίμηση της Επιτροπής και γνωστοποίησε μάλιστα την πρόθεσή της να προβεί σε μεταρρύθμιση του ENCC και να καταργήσει σταδιακά τις εισφορές με τις οποίες χρηματοδοτούνται οι δραστηριότητές του. Το σχετικό νομοσχέδιο είχε εγκριθεί από το ιταλικό υπουργικό συμβούλιο στις 10 Ιανουαρίου 1991 για υποβολή στο Κοινοβούλιο και προβλέπει μια μεταβατική περίοδο μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1994 για την κατάργηση των εν λόγω ενισχύσεων.

Εν συνεχεία, συμμεριζόμενη τις ανησυχίες της Επιτροπής σχετικά με τη μεγάλη διάρκεια αυτής της περιόδου, οι ιταλικές αρχές πρότειναν, με επιστολή της 13ης Απριλίου 1991, μια μείωση κατά δώδεκα μήνες ώστε η προθεσμία να λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 1992. Κατά τη γνώμη τους, η εν λόγω μεταβατική περίοδος είναι αναγκαία ώστε το ισχύον καθεστώς να τροποποιηθεί με τη νομοθετική οδό.

Καμία παρατήρηση από άλλους ενδιαφερόμενους δεν υποβλήθηκε μετά τη δημοσίευση της επιστολής της Επιτροπής της 16ης Οκτωβρίου 1990 προς την ιταλική κυβέρνηση στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*(1).

III

Η χρήση δημόσιων πόρων σε ένα κράτος μέλος για τη χρηματοδότηση ενός φορέα ο οποίος προωθεί την ανάπτυξη της παραγωγής κυτταρίνης στο εν λόγω κράτος μέλος διευκολύνει την παραγωγή και χρήση εγχώριων πρώτων υλών για την εθνική βιομηχανία κυτταρίνης, χαρτιού και χαρτονιού και ο οποίος παρέχει πληροφορίες και συμβουλές στη βιομηχανία αυτή, συνιστά κρατική ενίσχυση προς τους παραγωγούς κυτταρίνης, χαρτιού και χαρτονιού στο εν λόγω κράτος μέλος. Οι δημόσιοι πόροι περιλαμβάνουν τα έσοδα από εισφορές οι οποίες έχουν θεσπιστεί με νόμο του κράτους.

Στις περιπτώσεις που ένα κράτος μέλος επιβάλλει εισφορές επί της κυτταρίνης εγχώριας παραγωγής και επί ορισμένων τύπων χαρτιού και χαρτονιού, καθώς και επί των αντίστοιχων εισαγόμενων προϊόντων, και εφόσον το εν λόγω κράτος μέλος απαλλάσσει από την καταβολή των εισφορών αυτών την κυτταρίνη, το χαρτί και το χαρτόνι που προορίζονται για εξαγωγή ή επιστρέφει τις εισφορές που καταβλήθηκαν επί των πρώτων υλών προϊόντων χάρτου κατά την εξαγωγή τους, οι εν λόγω απαλλαγές ή επιστροφές συνιστούν κρατική ενίσχυση στους εξαγωγείς των σχετικών προϊόντων και στις βιομηχανίες κυτταρίνης, χαρτιού, χαρτονιού και προϊόντων χαρτιού.

Συνεπώς, η ιταλική κυβέρνηση ενισχύει την εγχώρια βιομηχανία κυτταρίνης, χαρτιού και χαρτονιού, χρηματοδοτώντας τις δραστηριότητες του ENCC. Επίσης χορηγεί ενίσχυση στις εταιρείες εξαγωγής των προϊόντων αυτών και στη βιομηχανία προϊόντων χαρτιού με τις απαλλαγές και επιστροφές εισφορών επί της κυτταρίνης, του χαρτιού και του χαρτονιού.

Προκειμένου να προσδιοριστούν ποσοτικά οι ενισχύσεις αυτές, πρέπει να επισημάνουμε ότι, σύμφωνα με τις πληροφορίες που έδωσε η ιταλική κυβέρνηση, οι εισαγωγές ανέρχονται σε 1 ιταλική λίρα ανά κιλό για την κυτταρίνη και 3 % για το χαρτί και το χαρτόνι. Το 1987, τελευταίο έτος κατά το οποίο η Επιτροπή έχει την ετήσια έκθεση του ENCC, τα έσοδα από τις εισφορές επί της κυτταρίνης, του χαρτιού και του χαρτονιού ανερχόταν σε 140 δισεκατομμύρια ιταλικές λίρες (93 εκατομμύρια Ecu). Το ποσό αυτό αποτελεί άθροισμα των ακόλουθων στοιχείων: εισφορά επί της εγχώριας κυτταρίνης: 74 εκατομμύρια ιταλικές λίρες· εισφορά επί της εισαγόμενης κυτταρίνης: 1 776 εκατομμύρια ιταλικές λίρες· εισφορά επί του εγχώριου χαρτιού και χαρτονιού: 91 724 εκατομμύρια ιταλικές λίρες· εισφορά επί του εισαγόμενου χαρτιού και χαρτονιού: 45 949 εκατομμύρια ιταλικές λίρες.

Σχετικά με την εξαγωγική ενίσχυση υπό μορφή απαλλαγών και επιστροφών, η Επιτροπή υπολόγιζε, στην επιστολή της 14ης Μαρτίου 1990, ότι ανερχόταν σε 15 έως 20 δισεκατομμύρια ιταλικές λίρες το χρόνο. Η ιταλική κυβέρνηση δεν αμφισβήτησε την εκτίμηση αυτή στην απάντησή της της 15ης Ιουνίου 1990, ούτε στις παρατηρήσεις που υπέβαλε στα πλαίσια της διαδικασίας. Στην επιστολή αυτή, η ιταλική κυβέρνηση ισχυρίστηκε, εντούτοις, ότι η Επιτροπή είχε αναγνωρίσει το 1974 ότι οι ενισχύσεις έρευνας για τη δασοπονία και τη χαρτοποιία δεν πληρούσαν τις προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 92 παράγραφος 1 της συνθήκης. Η Επιτροπή απάντησε στο θέμα αυτό με επιστολή της 16ης Οκτωβρίου 1990, εξηγώντας γιατί δεν συμφωνεί με την ερμηνεία της ιταλικής κυβέρνησης. Σύμφωνα με την άποψη που διατύπωσε η Επιτροπή το 1974, στην επιστολή της προς την ιταλική κυβέρνηση της 20ής Νοεμβρίου 1974, από το γενικότερο ασυμβίβαστο που προβλέπεται στο άρθρο 92 παράγραφος 1 αποκλείονται μόνον οι ενισχύσεις στον τύπο και όχι άλλες ενισχύσεις που χορηγεί η ENCC. Η ιταλική κυβέρνηση δεν επανήλθε στο θέμα αυτό στις παρατηρήσεις που υπέβαλε στα πλαίσια της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης.

Στην Κοινότητα υπάρχει ανταγωνισμός μεταξύ των παραγωγών χαρτιού, χαρτονιού και χαρτοπολτού και γίνονται εμπορικές συναλλαγές με τα προϊόντα αυτά μεταξύ των κρατών μελών, παρόλο που η Κοινότητα σαν σύνολο είναι εισαγωγέας χαρτοπολτού και των περισσότερων τύπων χαρτιού και χαρτονιού.

Το 1986, η Ιταλία εισήγαγε 606 200 τόνους χαρτιού και χαρτονιού από άλλα κράτη μέλη και 984 600 τόνους από τρίτες χώρες· το 1987, τα αντίστοιχα αριθμητικά στοιχεία ήσαν 715 000 και 1 169 000 τόνοι· το 1988, 774 000 και 1 244 000 τόνοι και το 1989, 892 700 και 1 436 800 τόνοι. Τα τέσσερα αυτά χρόνια το σύνολο των ιταλικών εισαγωγών χαρτιού και χαρτονιού αντιπροσώπευαν περίπου το ένα τρίτο της εγχώριας κατανάλωσης των προϊόντων αυτών.

Το σύνολο των ενδοκοινοτικών συναλλαγών σε χαρτί και χαρτόνι ανερχόταν σε 6 663 700 τόνους το 1986, 7 250 700 τόνους το 1987, 8 559 200 τόνους το 1988 και 9 388 500 τόνους το 1989. Κατά τα έτη αυτά οι εισαγωγές από τρίτες χώρες αυξήθηκαν από 12 441 700 τόνους το 1986 σε 13 221 600 τόνους το 1987, 14 428 300 τόνους το 1988 και 15 246 100 τόνους το 1989.

(1) ΕΕ αριθ. C 304 της 4. 12. 1990, σ. 3.

Η Ιταλία εξήγαγε 575 600 τόνους χαρτιού και χαρτονιού σε άλλα κράτη μέλη και 247 400 τόνους σε τρίτες χώρες το 1986· εξήγαγε 617 000 τόνους σε άλλα κράτη μέλη και 262 000 τόνους σε τρίτες χώρες το 1987· εξήγαγε 801 900 τόνους σε άλλα κράτη μέλη και 313 400 τόνους σε τρίτες χώρες το 1988· εξήγαγε 862 300 τόνους σε άλλα κράτη μέλη και 293 900 σε τρίτες χώρες το 1989.

Οι συναλλαγές σε χαρτοπολτό είναι λιγότερες από τις συναλλαγές σε χαρτί και χαρτόνι, δεδομένου ότι ένα μέρος της παραγωγής χαρτοπολτού γίνεται σε εταιρείες καθετοποιημένης παραγωγής χαρτιού και χαρτονιού.

Το 1986 η Ιταλία εισήγαγε 355 800 τόνους χαρτοπολτού από άλλα κράτη μέλη και 1 479 100 τόνους από τρίτες χώρες· το 1987 εισήγαγε 403 000 τόνους από άλλα κράτη μέλη και 1 696 000 τόνους από τρίτες χώρες· το 1988 εισήγαγε 433 600 τόνους από άλλα κράτη μέλη και 1 812 600 τόνους από τρίτες χώρες· το 1989 εισήγαγε 376 600 τόνους από άλλα κράτη μέλη και 1 735 100 τόνους από τρίτες χώρες. Στα τέσσερα αυτά χρόνια το σύνολο των ιταλικών εισαγωγών χαρτοπολτού αντιστοιχούσε στο 75 % περίπου της εγχώριας κατανάλωσης χαρτοπολτού για χαρτοποιία.

Συνολικά, οι ενδοκοινοτικές συναλλαγές σε χαρτοπολτό ανέρχονταν σε 1 891 100 τόνους το 1986, 1 963 900 τόνους το 1987, 2 139 900 τόνους το 1988 και 2 064 700 τόνους το 1989. Κατά τα έτη αυτά οι εισαγωγές από τρίτες χώρες ανήλθαν από 8 282 900 τόνους το 1986 σε 8 670 900 τόνους το 1987, σε 8 793 100 τόνους το 1988 και σε 8 934 900 τόνους το 1989.

Η Ιταλία εξήγαγε μόνο 33 900 τόνους χαρτοπολτού σε άλλα κράτη μέλη και 17 800 τόνους σε τρίτες χώρες το 1986· εξήγαγε 27 000 τόνους σε άλλα κράτη μέλη και 15 000 τόνους σε τρίτες χώρες το 1987· εξήγαγε 37 100 τόνους σε άλλα κράτη μέλη και 21 900 τόνους σε τρίτες χώρες το 1988 και εξήγαγε 42 500 τόνους σε άλλα κράτη μέλη και 24 500 τόνους σε τρίτες χώρες το 1989.

Η χορήγηση χρηματοδότησης εκ μέρους κράτους που ενισχύει τη θέση ορισμένων επιχειρήσεων σε σύγκριση με άλλες που τις ανταγωνίζονται στην Κοινότητα πρέπει να θεωρηθεί ότι θίγει τις εν λόγω επιχειρήσεις.

Συνεπώς, η ενίσχυση την οποία χορηγεί η ιταλική κυβέρνηση στις εγχώριες βιομηχανίες και στους εξαγωγείς κυτταρίνης, χαρτιού, χαρτονιού και προϊόντων χαρτιού επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 1 της συνθήκης.

IV

Το άρθρο 92 παράγραφος 1 προβλέπει ότι, καταρχήν, κάθε ενίσχυση που ανταποκρίνεται στα κριτήρια τα οποία ορίζονται σ' αυτό είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά.

Οι εξαιρέσεις από την αρχή αυτή που αναφέρονται στο άρθρο 92 παράγραφος 2 της συνθήκης δεν έχουν εφαρμογή στην προκειμένη περίπτωση λόγω της φύσεως και των στόχων της προτεινόμενης ενίσχυσης.

Το άρθρο 92 παράγραφος 3 της συνθήκης απαριθμεί τις ενισχύσεις οι οποίες μπορούν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά. Αυτό εξετάζεται στα πλαίσια της Κοινότητας σαν σύνολο και όχι στα πλαίσια ενός μεμονωμένου κράτους μέλους. Για να διασφαλιστεί η ορθή λειτουργία της κοινής αγοράς και λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές που άρθρου 3 στοιχείο στ) της συνθήκης ΕΟΚ, οι εξαιρέσεις από την αρχή του άρθρου 92 παράγραφος 1 που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά κατά την εξέταση οποιουδήποτε σχεδίου ενίσχυσης ή οποιασδήποτε μεμονωμένης χορήγησης ενισχύσεων.

Συγκεκριμένα, μπορεί να εφαρμοστούν μόνο στις περιπτώσεις που η Επιτροπή διαπιστώνει ότι, χωρίς την ενίσχυση, οι δυνάμεις της αγοράς θα ήταν από μόνες τους ανεπαρκείς για να ωθήσουν τους υποψήφιους δικαιούχους της ενίσχυσης να ενεργήσουν κατά τρόπο ώστε να συμβάλουν στην επίτευξη ενός από τους επιδιωκόμενους στόχους. Η εφαρμογή των εξαιρέσεων σε περιπτώσεις που δεν συμβάλουν στην επίτευξη τέτοιου στόχου ή που η ενίσχυση δεν είναι ουσιώδης για το σκοπό αυτό, θα ισοδυναμούσε με την παροχή αδικαιολόγητων πλεονεκτημάτων σε βιομηχανίες ή εταιρείες ορισμένων κρατών μελών, η οικονομική θέση των οποίων θα ενισχυόταν και θα επηρέαζε τις συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών και θα νόθευε τον ανταγωνισμό χωρίς αυτό να δικαιολογείται κατά οιονδήποτε τρόπο από το κοινό συμφέρον κατά την έννοια του άρθρου 92 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ.

Σχετικά με τις εξαιρέσεις που προβλέπει το άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) για τις ενισχύσεις που προωθούν ή διευκολύνουν την ανάπτυξη ορισμένων περιοχών, η ιταλική κυβέρνηση δεν μπόρεσε να αναφέρει ούτε η Επιτροπή να βρει καμία περιφερειακής φύσεως σκοπιμότητα για τη χορήγηση της ενίσχυσης στην ιταλική βιομηχανία κυτταρίνης, χαρτιού, χαρτονιού και στις εταιρείες εξαγωγής των προϊόντων αυτών καθώς και στη βιομηχανία προϊόντων χάρτου.

Όσον αφορά τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοχείο β), η ενίσχυση υπέρ της ιταλικής βιομηχανίας κυτταρίνης, χαρτιού, χαρτονιού και προϊόντων χάρτου δεν αποσκοπεί ούτε στην προώθηση σημαντικού σχεδίου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ούτε στην άρση σοβαρής διαταραχής της ιταλικής οικονομίας· ούτε η ιταλική κυβέρνηση διατύπωσε επιχειρήματα υπέρ μιας ενδεχόμενης εφαρμογής των εξαιρέσεων αυτών.

Όσον αφορά τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92 παράγραφος 3 στοιχείο γ) για τις ενισχύσεις που αποσκοπούν στην προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτο προς το κοινό συμφέρον, πρέπει να γίνει διάκριση ανάμεσα στις δαπάνες του ΕΝΚΚ για την αναδάσωση και για συλλογικές δραστηριότητες στην εγχώρια βιομηχανία κυτταρίνης, χαρτιού και χαρτονιού αφενός και την απαλλαγή από τις εισφορές επί των εξαγωγών και την επιστροφή τους αφετέρου.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το τελευταίο είδος ενίσχυσης δεν διευκολύνει την ανάπτυξη του κλάδου της κυτταρίνης, του χαρτιού, του χαρτονιού και των προϊόντων χάρτου και ότι επηρεάζει δυσμενώς τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον, όσον αφορά τις εξαγωγές προς τα άλλα κράτη μέλη. Αποτελεί πάγια πολιτική της Επιτροπής να θεωρεί ότι οι ενισχύσεις για τις εξαγωγές προς άλλα κράτη μέλη δεν μπορούν από τη φύση τους να υπαχθούν σε καμία από τις εξαιρέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 92. Η ενίσχυση αυτή πρέπει επομένως να καταργηθεί το ταχύτερο.

Σχετικά με το κατά πόσο συμβιβάζεται το είδος αυτό της ενίσχυσης με την κοινή αγορά, όταν εφαρμόζεται στις εξαγωγές προς τρίτες χώρες, η Επιτροπή υπενθύμισε στην ιταλική κυβέρνηση, στην επιστολή της 16ης Οκτωβρίου 1990, ότι μελετούσε σχέδια ενισχύσεων από όλα τα κράτη μέλη για εξαγωγές προς τρίτες χώρες. Τα αποτελέσματα θα συζητηθούν σε εύθετο χρόνο με όλα τα κράτη μέλη προκειμένου να εκτιμηθεί κατά πόσο τα σχέδια αυτά συμβιβάζονται με το άρθρο 92.

Αφετέρου, οι ενισχύσεις για τη δασοκομία και για συλλογικές δραστηριότητες στη βιομηχανία κυτταρίνης, χαρτιού και χαρτονιού μπορούν κάλλιστα να θεωρηθούν ότι διευκολύνουν την ανάπτυξη του κλάδου. Στα πλαίσια αυτά, η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι η ενίσχυση σε τέτοιες δραστηριότητες σχετικά απομακρυσμένες από την αγορά δεν ενδέχεται να επηρεάσουν δυσμενώς τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο προς το κοινό συμφέρον. Η ενίσχυση αυτή μπορεί, επομένως, να θεωρηθεί ότι συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, εφόσον εξεταστεί ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο χρηματοδοτείται.

V

Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Ιουνίου 1970, στην υπόθεση 47/69 (Γαλλία κατά Επιτροπής) [1], το γεγονός ότι μία ενίσχυση χρηματοδοτείται μέσω υποχρεωτικής εισφοράς αποτελεί ουσιώδες στοιχείο της ενίσχυσης· κατά την εκτίμηση μιας τέτοιας ενίσχυσης, πρέπει να εξεταστεί κατά πόσο συμβιβάζεται με το κοινοτικό δίκαιο η ενίσχυση καθώς και ο τρόπος χρηματοδότησής της.

Συνεπώς, ακόμη και αν η ενίσχυση για τη δασοκομία και τις συλλογικές δραστηριότητες στους κλάδους της κυτταρίνης, του χαρτιού και του χαρτονιού συμβιβάζεται με την κοινή αγορά όσον αφορά τη μορφή και το στόχο της, το γεγονός ότι χρηματοδοτείται εν μέρει από εισφορές επί προϊόντων που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη δημιουργεί ένα επιπρόσθετο και μη αναγκαίο προστατευτικό αποτέλεσμα το οποίο υπερακοντίζει το αποτέλεσμα της ίδιας της ενίσχυσης.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση 47/69, όσον περισσότερο επιτυγχάνουν οι κοινοτικές επιχειρήσεις να αυξήσουν τις πωλήσεις τους σε κυτταρίνη, χαρτί και χαρτόνι στην Ιταλία με προσπάθειες προώθησης των προϊόντων στην αγορά και με μειώσεις των τιμών τους, τόσο περισσότερο υποχρεούνται να συνεισφέρουν, με το σύστημα των εισφορών, στον ENCC και συνεπώς στις ενισχύσεις οι οποίες προορίζονται κατ' ουσία για τους ιταλούς ανταγωνιστές που δεν έχουν καταβάλει αντίστοιχες προσπάθειες.

Στα πλαίσια αυτά, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο όγκος των ενδοκοινοτικών συναλλαγών σε χαρτί και χαρτόνι έχει αυξηθεί κατά τα δέκα τελευταία χρόνια. Σύμφωνα με τις στατιστικές που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Βιομηχανιών Χαρτομάζας, Χάρτου και Χαρτονιού (CEPAC) οι ενδοκοινοτικές εισαγωγές αντιπροσώπευαν το 12,5 % της κατανάλωσης χαρτιού και χαρτονιού στην Κοινότητα το 1980· το ποσοστό αυτό αυξήθηκε σταδιακά σε 15,1 % το 1984 και 19,3 % το 1989, Για την Ιταλία, οι εισαγωγές από άλλα κράτη μέλη αντιπροσώπευαν μόνο 5 % της κατανάλωσης χαρτιού και χαρτονιού το 1980, το οποίο ανήλθε σε 9,1 % το 1984 και σε 13,3 % το 1989.

Ο όγκος των ενδοκοινοτικών συναλλαγών σε χαρτοπολτό έχει αυξηθεί επίσης, κυρίως λόγω της προσχώρησης της Ισπανίας και Πορτογαλίας. Οι ενδοκοινοτικές εισαγωγές χαρτοπολτού αντιπροσώπευαν μόνο 3,3 % της κατανάλωσης στην Κοινότητα το 1980· το ποσοστό αυτό αυξήθηκε σε 4 % το 1984 και 11,8 % το 1989. Για την Ιταλία, οι εισαγωγές από άλλα κράτη μέλη αντιπροσώπευαν 5,2 % της εγχώριας κατανάλωσης σε χαρτοπολτό το 1980· το το ποσοστό αυτό αυξήθηκε σε 7,4 % το 1984 και σε 14,8 % το 1989.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ενισχύσεις στον κλάδο της κυτταρίνης, του χαρτιού και του χαρτονιού, που χρηματοδοτούνται εν μέρει από εισφορές επί των εισαγωγών από άλλα κράτη μέλη, δεν μπορεί να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά. Όπως εξήγησε η Επιτροπή στην επιστολή της 14ης Μαρτίου 1990 που αναφέρεται στο μέρος II, η εκτίμηση αυτή δεν μπορεί να αλλάξει λόγω της δέσμευσης που ανέλαβε η ιταλική κυβέρνηση το 1974 να μην χρησιμοποιήσει τα έσοδα από την εισφορά επί των εισαγωγών από άλλα κράτη μέλη για ερευνητικούς σκοπούς στον τομέα του χαρτιού, για δύο λόγους. Πρώτον, επειδή οι δραστηριότητες στον κλάδο της ξυλείας, όπως περιγράφονται στο καταστατικό του ENCC, συνδέονται μεταξύ τους και δεν μπορούν να χωριστούν με τεχνητό τρόπο. Δεύτερον, επειδή το ENCC μπορεί εύκολα να μεταφέρει πόρους από τη μια δραστηριότητα στην άλλη, και κατά συνέπεια η δέσμευση αυτή δεν έχει πραγματική αξία. Η ιταλική κυβέρνηση δεν αμφισβήτησε τους δύο αυτούς λόγους ούτε στην απάντησή της προς την επιστολή αυτή ούτε στις παρατηρήσεις που υπέβαλε στα πλαίσια της διαδικασίας του άρθρου 93 παράγραφος 2 της συνθήκης ΕΟΚ.

Στην επιστολή της 15ης Ιουνίου 1990 που αναφέρεται στο μέρος III, η ιταλική κυβέρνηση ισχυρίστηκε πράγματι ότι από τις δραστηριότητες του ENCC επωφελούνται και οι βιομηχανίες χαρτοπολτού και χαρτιού στα άλλα κράτη μέλη. Ισχυρίστηκε επίσης ότι το μεγαλύτερο μέρος της εισφοράς μεταβαίνει στην πραγματικότητα στον καταναλωτή. Ισχυρίστηκε τέλος ότι η κατάργηση της εισφοράς και των εισαγωγών από άλλα κράτη μέλη θα δημιουργούσε δυσανάλογη ζημία σε σύγκριση με τον επιδιωκόμενο στόχο.

[1] Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1970, σ. 487.

Στην απάντησή της της 16ης Οκτωβρίου 1990 η Επιτροπή απέρριψε τους ισχυρισμούς αυτούς. Τόνισε ιδιαίτερα ότι το Δικαστήριο, στην απόφασή του στην υπόθεση 47/69, είχε ήδη απορρίψει το επιχείρημα της δυνατότητας πρόσβασης ξένων επιχειρήσεων στις εργασίες έρευνας που τυγχάνουν της εν λόγω ενίσχυσης.

Η εν λόγω δυνατότητα πρόσβασης δεν είναι το ίδιο με την πραγματική συμμετοχή, δεδομένου ότι οι ενισχυόμενες ερευνητικές δραστηριότητες βασίζονται σε εθνικούς στόχους, ειδικότητες και ανάγκες. Η Επιτροπή επεσήμανε επίσης ότι η άποψη της ιταλικής κυβέρνησης ότι η εισφορά στην πραγματικότητα μεταβαίνει στον καταναλωτή είχε ήδη υποστηριχτεί και από τη γαλλική κυβέρνηση στην υπόθεση 47/69, χωρίς να γίνει δεκτή. Η Επιτροπή τέλος διαφώνησε σχετικά με το ότι η εφαρμογή των προτάσεών της θα προκαλέσει δυσανάλογες ζημίες σε σύγκριση με τον επιδιωκόμενο στόχο· οι δυσχερείς προσαρμογές στις δραστηριότητες του ENCC θα μπορούσαν σαφώς να εξουδετερωθούν με την κατάργηση των ενισχύσεων που είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, εάν θεωρηθούν από την άποψη της Κοινότητας.

Την εκτίμηση αυτή συμμερίστηκαν εν τέλει οι ιταλικές αρχές. Έτσι, στα πλαίσια της διαδικασίας, η ιταλική κυβέρνηση ενημέρωσε την Επιτροπή για το νομοσχέδιο που είχε υποβάλει στο Κοινοβούλιο για την μετατροπή του ENCC σε Ente nazionale per la forestazione ed il recupero della carta (ENFOR). Το άρθρο 15 του νομοσχεδίου αυτού προβλέπει τη σταδιακή κατάργηση των εισφορών με τις οποίες χρηματοδοτούνται δραστηριότητες του ENCC και του ENFOR μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1994. Εντούτοις σύμφωνα με την επιστολή της 14ης Απριλίου 1991, η προθεσμία αυτή μετατέθηκε στις 31 Δεκεμβρίου 1992 προκειμένου να καταστεί δυνατή η μεταρρύθμιση του υφιστάμενου καθεστώτος διά της νομοθετικής οδού. Η κατάργηση των ενισχύσεων αφορά και την ενίσχυση υπό μορφή απαλλαγής και επιστροφής του φόρου εξαγωγής χαρτοπολτού, χαρτιού και χαρτονιού.

Στα πλαίσια της εξουσίας που διαθέτει σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο, η Επιτροπή θεωρεί ότι η προθεσμία της 31ης Δεκεμβρίου 1992 είναι πολύ μεγάλη και δεν μπορεί να δικαιολογηθεί· θεωρεί επιπλέον ότι πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ των ενισχύσεων που είναι ασυμβίβαστες δυνάμει της νομολογίας της υπόθεσης 47/69 που αναφέρθηκε ανωτέρω και των ενισχύσεων για την εξαγωγή ορισμένων προϊόντων προς άλλα κράτη μέλη. Πάντως, ακολουθώντας τα κριτήρια εφαρμογής του άρθρου 92 και του άρθρου 93 παράγραφος 2 που ακολούθησε μέχρι σήμερα η Επιτροπή πιστεύει ότι για τις πρώτες ενισχύσεις μπορεί να προβλεφθεί μια μεταβατική περίοδος δώδεκα μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης. Αντίθετα, λόγω της άμεσης επίπτωσής τους επί των συναλλαγών μεταξύ των κρατών μελών και επί των όρων του ανταγωνισμού, οι εξαγωγικές ενισχύσεις πρέπει να καταργηθούν το ταχύτερο, και συγκεκριμένα εντός της δίμηνης προθεσμίας που παρέχεται συνήθως στα κράτη μέλη για να συμμορφωθούν με τις αποφάσεις σε θέματα κρατικών ενισχύσεων.

Κατ' αυτό τον τρόπο, οι ιταλικές αρχές διαθέτουν μια εύλογη προθεσμία για να συμμορφωθούν με την απόφαση της Επιτροπής, δεδομένου ότι αρκεί οι εν λόγω αρχές να δώσουν εντολή στις αρμόδιες υπηρεσίες (για παράδειγμα με εγκύκλιο ή με άλλη εσωτερική οδηγία) να διακόψουν τη χορήγηση των ενισχύσεων από τις ημερομηνίες που ορίζονται στην παρούσα απόφαση.

Σχετικά, αρκεί να υπενθυμίσουμε ότι, ακόμη και αν τα μέτρα που πρότεινε η Επιτροπή το Μάρτιο του 1990 χρησιμεύουν μόνο σαν σύσταση, παρ' όλα αυτά έχει ήδη δοθεί στις ιταλικές αρχές προθεσμία ένδεκα μηνών για να τροποποήσουν τη νομοθεσία τους ώστε να συμμορφωθούν με τα εν λόγω μέτρα.

Δεύτερον, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι οι αποφάσεις που λαμβάνει η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 93 παράγραφος 2 έχουν άμεσο αποτέλεσμα (1) και, ως εκ τούτου, η εκτέλεσή τους δεν απαιτεί καμία νομοθετική παρέμβαση εκ μέρους των κρατών μελών. Οι αποφάσεις αυτές υπερισχύουν των εθνικών διατάξεων που έρχονται ενδεχομένως σε σύγκρουση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές. Έτσι, δεδομένου ότι η υποχρέωση κατάργησης των ενισχύσεων τις οποίες αφορά η παρούσα απόφαση εντός των προβλεπομένων προθεσμιών είναι σαφής και άνευ όρων, η απόφαση παράγει όλα τα αποτελέσματά της στην ιταλική έννομη τάξη (2) χωρίς να απαιτείται τροποποίηση του εν λόγω καθεστώτος διά της νομοθετικής οδού.

Επιπλέον, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, την ευθύνη για την εφαρμογή των κοινοτικών διατάξεων στη θέση των εθνικών που έρχονται σε σύγκρουση με τις πρώτες, έχουν όχι μόνο τα εθνικά δικαστήρια αλλά και οι εθνικές διοικητικές αρχές περιλαμβανομένων και των τοπικών και περιφερειακών αρχών (3). Έτσι, εάν η ιταλική δημοκρατία κρίνει σκόπιμο να τροποποιήσει δια της νομοθετικής οδού το εν λόγω καθεστώς ενισχύσεων (όσον αφορά τις ασυμβίβαστες ενισχύσεις) μόνο και μόνο για λόγους επιπλέον ασφάλειας του δικαίου, πρέπει να υπενθυμίσουμε τον κανόνα σύμφωνα με τον οποίο ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επικαλεστεί διαδικασίες, πρακτικές ή καταστάσεις της εσωτερικής του έννομης τάξης για να απαλλαγεί από υποχρεώσεις που απορρέουν από το κοινοτικό δίκαιο (4), όπως αυτές που προκύπτουν από απόφαση περί κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με το άρθρο 93 παράγραφος 2 της συνθήκης (5).

Το άρθρο 93 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο της συνθήκης προβλέπει ότι, εφόσον η Επιτροπή διπιστώσει ότι η ενίσχυση που χορηγείται από ένα κράτος ή με κρατικούς πόρους δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά κατά το άρθρο 92, αποφασίζει ότι το εν λόγω κράτος οφείλει να την

(1) Απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Ιουνίου 1973 στην υπόθεση C-77/72, Capolongo, Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1973, σ. 611.

(2) Βλέπε, μεταξύ άλλων, την απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Φεβρουαρίου 1963 στην υπόθεση 26/62, Van Gend en Loos, Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1963, σ. 6 και την απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Μαρτίου 1978 στην υπόθεση 166/77, Simmenthal, Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1978, σ. 629.

(3) Απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Ιουνίου 1989 στην υπόθεση C-103/88, Costanzo (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί).

(4) Βλέπε, μεταξύ άλλων, την απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Απριλίου 1978 στην υπόθεση 100/77, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1978, σ. 879, την απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Φεβρουαρίου 1982 στην υπόθεση 71/81, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή της Νομολογίας του Δικαστηρίου 1982, σ. 175 και την απόφαση της 21ης Φεβρουαρίου 1990 στην υπόθεση C-79/89, Επιτροπή κατά Βελγίου (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί) σε θέματα κρατικών ενισχύσεων.

(5) Η Επιτροπή υιοθέτησε την ίδια προσέγγιση στα πλαίσια της απόφασης της 21ης Φεβρουαρίου 1990 σχετικά με τα γερμανικά καθεστώτα ενισχύσεων που εφαρμόζονται στον τομέα των αυτοκινήτων (ΕΕ αριθ. L 188 της 20. 7. 1990, σ. 55.)

καταργήσει ή να την τροποποιήσει εντός προθεσμίας που η ίδια καθορίζει. Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ενίσχυση που χορηγήθηκε για εξαγωγές προς άλλα κράτη μέλη πρέπει να καταργηθεί το ταχύτερο. Για την ενίσχυση προς τον ENCC που χρηματοδοτήθηκε με εισφορά επί των εισαγωγών από άλλα κράτη μέλη, η Επιτροπή θεωρεί ότι η περίοδος του ενός έτους είναι εύλογη και απολύτως επαρκής για την ιταλική κυβέρνηση ώστε να τροποποιήσει το σύστημα των εισφορών της,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι ενισχύσεις που χορήγησε η ιταλική κυβέρνηση στην ιταλική βιομηχανία κυτταρίνης, χαρτιού, χαρτονιού και προϊόντων χάρτου, υπό μορφή απαλλαγής από τις εισφορές για εξαγωγές προς άλλα κράτη μέλη με τις οποίες χρηματοδοτούνται οι δραστηριότητες του ENCC ή επιστροφής των εισφορών αυτών, είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά. Οι ενισχύσεις αυτές πρέπει να καταργηθούν το συντομότερο και το αργότερο πριν από την πάροδο δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Η ενίσχυση που χορήγησε η ιταλική κυβέρνηση στην ιταλική βιομηχανία κυτταρίνης, χαρτιού και χαρτονιού με τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων του ENCC είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά, δεδομένου ότι οι δραστηριότητες αυτές χρηματοδοτούνται εν μέρει από το προϊόν των εισφορών επί της κυτταρίνης, του χαρτιού και του χαρτονιού που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη. Κατά συνέπεια, η φορολόγηση των εισαγόμενων προϊόντων πρέπει να καταργηθεί το αργότερο μέχρι τις 24 Απριλίου 1992.

Άρθρο 3

Η ιταλική κυβέρνηση ενημερώνει την Επιτροπή εντός δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης για τα μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί προς αυτήν.

Άρθρο 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 24 Απριλίου 1991.

Για την Επιτροπή

Leon BRITTAN

Αντιπρόεδρος